

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér.

BARS

POLITIKAI HETILAP.

HIRDETÉSEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként 30 fillér.

Gyakori hirdetők és a velünk
 összekötetésben levő hird. irodák
 árendjében részestülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen vasárnap reggel.

FŐMUNKATÁRS: DR. KERSÉK JÁNOS.

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a
 kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA

Az ígéret földje.

(K.) Nem a bibliai föld az, amelyet Mózes ígért az ő nemzetének, de amelybe nem ő, hanem József vezette be, Magyarország az ígéret, helyesebben ígéret földje. Ígéret földje immár három század óta. *Sehol oly könnyen nem hangzik el az ígéret, mint nálunk, és soha sehol sem oly könnyű meg nem tartani, mint nálunk.*

Az ígéret tömege az, amivel a becsület, hiszékeny magyar nép lelkiületét a legmagasabb fokig felcsigázták s az ígéret be nem váltása volt mindig az, ami a nemzetet a legerősebb ellenállásba kergette. *Az osztrák politika egyik legjellemzőbb kortesfogása volt az, hogy a kormány által mindent ígértett a magyar nemzetnek, sőt nagy kegyesen azt is megengedte, hogy törvénybe iktassa a megadott ígéreteket, de hogy azok teljesítésére is gondolt volna, olyat nem jegyzett még fel az udvari krónikás.*

Hát mi állította annak idején Boeckay, Bethlen Gábor, Rákóczy seregeit talpra, mint az, hogy a velünk a szerencsétlen végzet által egy akolba terelt osztrák nem tartotta meg ígéreteit? Hát miért hívta küzdelemre Kossuth Lajos a nemzet színejavát, ha nem azért, hogy a tett ígéret teljesítését követelje?

Hát mi volt egyéb a kiegyezés, mint az ígéret tömege? Hát mit csináltak a kormányok a kiegyezés óta mostanáig? Ígértek. Biztattak. Hány magát Mózesnek tartott államterfii szónokolt a piacon — ígérve szebb jövődőt, fejlődést, haladást, noha tudta, hogy az ígéret földjére nemcsak ő nem teszi be lábát, de még az a József sem született meg, aki népünket oda elvezesse. És valljuk meg őszintén, már magunk az ifjabb nemzedék is úgy voltunk politikailag nevelve, hogy bármennyire is lelkesedtünk az ígértéseken, közönyös apáthiával vettük tudomásul, hogy ezek az ígéret soha teljesedni nem fognak.

A koalíció is az ígéret jegyében született. A sakkba szorított osztrák politika kénytelen volt egy újabb ígérthalmazzal kirukkolni. De mivel az ő saját buta képére teremtett darabont-jának senki nem hitt, noha kínáltak ezek jó vicé módjára minden szepet és jót, ami szemszájnak ingere, kénytelenségből a koalíció útján tett ígérteteket a nemzetnek, gondolván, hisz ugye kell megtartani, Majd ha elérkezik a számadás ideje, azt mondjuk, hogy nyolc meg nyolc, tizennyolc és kvitt.

Csak hogy az egyszer csalódott a

számításban. — A függetlenségi párt, mely a kiegyezés óta mint élő tilalomfa állott a két országot elválasztó Lajtha hidján, nem áll kötélnek. *A függetlenségi párt követeli az ígértet bevéltását.* Mellette van a törvény ereje, az adott szó szentsége. A függetlenségi párt gyalázatos árulást követne el elvei ellen, ha az egyszer letérne a követelek útjáról. A szuverén nép akaratát a függetlenségi párt programjának megvalósítására hívta fel s a *képviselőknél*, bár ha formális utasítást ma nem adhatunk, *követniök kell azt a nyilt parancsot*, amelyet az országsszerte megtartott népgyűléseken a nép, aki visel minden terhet, akinek kegyelméből él itt e földön minden ur és szolga, hozott határozataiban kiadott.

Torkig vagyunk az ígértetésekkel. Az a harminc esztendő, amely a kiegyezéstől a darabontok kised játékának utolsó felvonásáig telt el, megtanított bennünket annak a nótának igazságára, hogy ne higgy magyar a németnek. Eleget viseltük az ígát, viselje most az, aki bennünket belefogott. Követeljük az ígértet becsületos teljesítését és pedig oly mértékben való teljesítését, amint az a törvény és alkalm szerint szuppleálható.

Elérkezett a függetlenségi párt cselekvésének ideje. Az ország az ő kezébe tette le sorsát, felelni is kell érte a történelem ítélőszéke előtt.

Le kell ráznia a koalíció bilincseit, hogy tevékenységében meg ne béníthassa idegen pártkötélék s hogy egyedül csak ő viselje a felelősséget. *Az ígértet földjére csak ő vezetheti Magyarországot*, mert ha a most kiáll a harcban, ez a párt önmagát végzi ki anélkül, hogy valaha a feltámadásra reménye lehetne. Az egész ország feszült várakozással nézi küzdelmet, hogy készen álljon a segítségére, ha annak szüksége áltana elő; az egész ország fog tapsolni, ha győznek, gyászolni, ha buknak; *de az egész ország megvetése fogja kísérni, ha gyáván meghátrálnak.*

Garamujfalu és Berekalja iskola-szentelési ünnepe.

Mindnyájunk előtt megdönthetetlen igazságként áll az az elv, hogy egyháznak, de keresztény magyar hazánk jövőjének is a sorsa legnagyobb részben az iskola tanítási és nevelési irányán dől el. Ki ne látná be ennek a tényezőnek nemcsak a vallásra, hanem az államéletre is kiható fontosságát? . . . Ha az újabb idők reform mozgalmait, nemkülönben azoknak a vallásra és az államra egyaránt veszélyes törek-

véseit figyelemmel kísérjük, kell, hogy az a meggyőződés és belátás érlelődjék meg bennünk, miszerint minden lehető megre- gyünk katolikus iskolánk főntartására és tovább fejlesztésére. — Csak a francia állapotokra kell gondolnunk s láthatjuk a „tö- világosodással haladni iparkodó magyarok boldogító munkáját“. Milyen eredménye- ben? . . . Az egyház működését kizárták az iskolából. A hit, az erköcsi élet „non ens“ szé lett. A hazafiság eszméje pedig elavult régiségként szerepel. — Az alap tehát, amely a vallás-erkölcös életet bizto- sítja? . . . Itt ne keressünk alapot, mert ha találnánk is, nem az a sziklazárd alap volna, amelyről szt. Pál szólt: „Senki más alapot nem tehet, mint aminőt ami Urunk Jézus Krisztus lerakott“. — Világos és elvitáztatlan tény, hogy ha az értelmi haladással a vallás-erkölcös életképzés lé- pést nem tart, úgy a társadalmi előrehaladás produktumai ellenére is az ilyen ország népe az erköcsi bukás felé siet. A vallás- sosság aláhanyatlásával az újabb nemze- dékben meglazul az erkölcös kötelet s az élet viharában ily módon csak bábuként tehetetlen anyagként szerepelhet. — Ki ne szánakoznék a jövő ily emberén, aki az „ész iskolájából“ minden támasztól megfosz- tottan a kétségbeesésig küzd, míg a dicste- len megsemmisülés be nem következik. Az ilyen nemzedék a társadalmi lét nyúze lesz csak, de nem önálló s törekvő, becsületos munkása.

Ahhoz pedig, hogy a keresztény vallás és erkölcös szellemét képviseljük iskolánk, nem kell semmi más, csak erős elhatározás és kitartás katolikus iskolánk mellett. Azt a csekély áldozatot pedig, amit azok fejlesz- tése megkvan, meghozza a nép, csak értes- sük meg vele, hogy az iskola vallás-erkölc- sös nevelésével a jövő nemzedékben az egyháznak, de a hazának s társadalomnak is munkas és törekvő népet nevel s így nemcsak az egyház, de a haza oltárára is áldozik.

Nálunk Magyarországon az iskolának eme hivatásán kívül még más célt is kell szolgálnia. Tagadhatatlan nemzetiségekkel áldott ország hazánk. A közös érdek, a közös szükségletek, amelyeknek kivitelére s beszerzésére egyetértés, közös erő szük- ségeltetnek, a nemzetiségekben kell, hogy egy más jobb belátást szüljön. Legyen meg a nemzetiségekben a készség nem nagy áldozatok meghozatalára — csak annyira, hogy a magyar állam eszméjével megbarátkozzanak és az uralkodó nemzet nyelvét elsajátítsák. — Nem akarjuk mi a nemzetiségi nyelvet kiirtani, törekvőül csak egy: *a magyar nyelv egységében közös értekeinket minél intenzí- vebb erővel megőrizni és fejleszteni.* Idéshe- tem ebben a tekintetben Szt. Sándorok a nagy német államfértiának a nézetét: „Arra kell törekednünk, hogy a nemzetben

elő összes örök vegyének részt az államélet megnyilvánulásában a közügyek intézésében. (Alkotmány). — S mit vagyunk kénytelenek tapasztalni?!... A nemzetiségi izgatóság az elégedett és békés nemzetiségeinket az anyaország ellen zudítják, ami természetesen egységes állami életünk teljes kifejlődését előbbre sodorja. — Ki állíthatná tehát, hogy a magyar nemzet szívű jövő óhaja: az államélet berendezésében és kultur életünkben a magyar nyelv elsajátítása a rabszolgaság bilincseit jelentené. A magyar nyelv tudása semmiképp sem jelenti a nemzetiségi nyelv kimúlását.

Kezdjük meg tehát a nemescél hangoztatását már az iskolában; látassuk be a magyar nyelv tudásának előnyeit anélkül, hogy nemzetiségi nyelvüket a gúny tárgyává tennők. Ha így járunk el, eljő az idő, hogy maga a nép is kívánja majd, miszerint gyermeke a tót nyelv mellett a magyart okvetten tudja. Büszkén hivatkozhatik a szülő (mint e vidéken), hogy gyermeke magyarul is tud: „tessék káplán ur magyarul beszélni vele”!

Ahhoz azonban, hogy mindez az iskolában kivihető legyen, belátásos és a munkára hivatott férfiak kelljenek, akik az eléjük gördülő akadályokat (legyenek azok S. cillák vagy Kharibdiszok) fáradtságos, de hálados munkával s törekvéssel le tudják győzni. A vallás-erkölcsös eszme diadlira juttatása mellett itt nyílik tér a tanfelügyelőknek (egyháziaknak s világiaknak is), a nemzeti eszme szolgálatára.

*

Ünnepeit Garamujfalu, ünnepeit Bereka-
kalja. Az ünnepség középpontja két modern stílusban s műveléssel fölépített iskola volt. Fölépíttetésük a kor kivánalmait helyesen megértő s az iskolák fontosságáról s hivatásáról meggyőződött papnak az érdeme, akinek jelszava: Istent s a hazát szolgálni! Báthy Gyula esp.-plébános tanfelügyeisége alatt ezzel a jelszóval már sokat alkotott: B.-Németi, Csárad, Kistaud, H. cse, Garam-

ujfalu, Solymos, Garamkeszi iskolái neki köszönik fönnállásukat; Garamszőlős, Kelecsény, Koszmály, Vámosladány s Léva iskolái pedig ő fejlesztette a kor igényeinek szemmel tartásával. Ha valakiről úgy ő róla bátran állíthatjuk, hogy „az iskolák barátja”. Adja Isten, hogy azokban az iskolákban, amiket „Istenért” s „Hazáért” jelszavával megteremtett, csakugyan e kettős ügyet szolgálják! — Ha tekintem a nép buzgóságát s lelki szükségleteinek kielégítését, az előbbi eszme szolgálatát biztosítva érzem, ha pedig a hazafias érzés, ügybuzgó s törekvő tanítói kart nézem, úgy a magyar haza ügyét is szolgálni látom.

*

Mit mondjunk az ünnepély lefolyásáról?!... Rövid néhány szóval vázolni bajos volna, de sokat mondok azáltal is, ha azt állítom, hogy minden várakozáson felül imponáns volt. Már kora hajnalban mozsárlövések adták tudtul a nap jelentőségét. A 8 órai szt. mise után Garamujfalu népe processzióban a fölszentelendő iskolához ment. A fellobogóztott iskola fölvatása előtt, a pápai himnusz elénekélése után, Brühl József praelátus-kanonok beszédet intézett a néphez. Röviden vázolta az iskola fontosságát s betöltendő hivatását, amit úgy a hit, mint az erkölcs terén szolgálnia kell. Beszede végén pedig köszönetet mondott mindazok közreműködéséért, akik ennek a kedves épületnek föllállítását lehetővé tették. A tartalmas beszéd mely benyomást tett, mert sokakat könnyekre fakasztott. — A garamujfalusi iskola fölvatása után processzióban Bereka-jára özönlött a nép. Garamujfalu, Solymos, Apáti, Garamkeszi, Bereka-
kalja egy szívvel s lélekkel ünnepelte e nagy napot. Bereka-
kalja határáról lovas banderium kísérete mellett a faluba ért a praelátus kocsija, ahol a garam eszmi rezesbanda „Isten hozottai” üdvözölte. 10 órakor a nemrég épült gyönyörű bereka-jai templomban teljes asszisztenciával szolemnius infúlia mise volt. A templom zsufolásig tele meg,

hogy végig élvezze a ritka alkalmu asszisztenciás misét, amelyben részt vettek a pontifikáló Brühl praelátuson kívül Báthy Gyula esp.-plébános, Sármar János csejki plébános, Jónás Imre lévai, Horváth János óbarsi, és Molnár Sándor garamujfalusi káplánok. A szép magyar egyházi énekeken kívül, amik annál is inkább hatásosak voltak, mert tót nép ajkáról hangzottak — ki kell emelnünk két fiatal s ambiciózus tanítónak duettjét. A „Hazánkért” és „Óh áldott Szűzanya” mely tartalmu énekeket oly hatással és érzéssel adták elő Nyitrai László és Faragó Béla, hogy énekük alatt teljesen átszellemült a nép. — A szt. mise után zászlók kíséretében a processzió az iskolához tartott. A levonulás a templomtól — mely vagy 50 méternyi magaslaton áll, — a Gologota utját hozta emlékezetembe, de míg az keresztút, a miénk diadalmenet volt. A processzió elején a rezesbanda játszott egyházi darabokat, míg a menet végén az ájtatos hívők imája hallatszott, míg nem az iskola-
hoz ért a menet. — Itt épúgy mint Garamujfalun a fiatalok a pápai himnusz énekelte, utána pedig Brühl praelátus-kanonok szólt a néphez. Hogy szavai nem voltak a pusztába kiáltó szavai, azt a megilletődés, amellyel a nép e helyről távozott, csak megerősíti. Az Úr kipróbált harcosának s az iskolák nagy barátjának szavain sokan épültek.

A szentelés után, amit a magyar himnusz fejezett be, a nép a káplán vezetésével a templomba tért vissza, hogy az Úr áldását vegye, — hiszen szívesen adta meg nekik az Úr!

Az ünnepély végeztével a vendégek hosszú sora lovas banderium kíséretével Garamujfalura tartott, hogy ott a szeretetreméltó Báthy Gyula esperesnek a vendéglátását élvezzék.

Az ebéd alatt elhangzott toasztok közül elég annyit megemlítenem, hogy a háziur köszönetét tolmácsolta Brühl praelátus-kanonoknak szíves közreműködéséért és az

TÁRCA.

Varrok, varrok...

Varrok, varrok, öltögetek
Hőfehér, meg két selyemmel.
Gyöngyöltésem minden szála
Összenőve a szívemmel,
A lelkemmel...

Minden öltés egy-egy betű,
Sütét bánat hintve rája,
Mintha fehér s két selyemnek
Gyászából volna minden szála,
Minden szála...

Varrok, varrok, öltögetek
Sütét, fekete selyemmel,
Gyöngyöltésem minden szála
Összenőve a szívemmel,
A lelkemmel...

Minden öltés egy-egy betű,
Boldogságom hintve rája,
Mintha volna gyász-selyemnek
Napsugárból minden szála,
Minden szála...

M. Ruttkay Emma.

Vándorolnak...

Vándorolnak a báránylegerek;
Elnézem őket hosszan, merengve.
S miként ha sejtésem, hová mennek,
Egy édes vágy sarjad a szívemből?

Úgy szeretnék velők vándorolni
Messze;... ismeretlen tájak felett,
Hová lelkemet csupán álmolni
Viszi el szárnyain a képzelet.

Messze... messze, — hol bájosabb az ének
S fényesebb, tisztább a rozgó napsugár,
Hol érény nyomán nem jár a vétek
S a táj szíve csend és béke vár...

Oda szeretnék menni én,
Hol bölcsőm ringott... s ifjává lettem
S boldogságomat Te benned lelém,
Te bűvös álom, — első szerelmem.

Óh! mint repesne lelkem, — ha látnám,
Boldogságomnak első szent helyét,
Hol csókjaival magamba szívám
Az ég s a földnek összes édenét...

Hol betelt a szívnek legszebb vágya!
S megteremté lelkem új világot...
Hol... de hagyjuk; hisz fáj; — nemsokára
Összeomlott; — láttam bus elpusztulását...

Ah! csak menjetek vándor fellegek!
Kebleteket nem dülja még vihar,
Hagyjátok magamra; a képzelet
Bűbajos álma szétfoszlott hamar.

Csak menjetek!... s ha majd oda értek
Régi boldogságom szent helyére,
Fájó bus könnyemet, óh! ejtsétek
Első szerelmem — sir keresztjére.

Stampay Miklós.

A repülő angol.

Irta: Jaross Ferenc.

Folytatás.

Juhász kinyitja a tárcát. Megolvassa a pénzt. 5 forint hiányzott belőle.

— Ha! csak 20 frt. van benne. No, de azért mégis jóra való rablók lehetnek, hogy csak ennyit vittek el. Mondja Juhász.

— Nem igazi rablók voltak azok, Laci bátyám, — feleli szomszédja. Mi voltunk a zsványok. Ki akartuk próbálni a bátorságát és mert annyira megjedte egy töltetlen s öreg mordálytól, — az 5 frtot mi vittük ki, hogy ma az egészségére elborozzuk.

Juhász egy barackot nyomván a rabló fejére, komoly hangon így szólt:

— Nem bánom. De jövőre nem kérek ám az ilyen tréfából!

Más alkalommal az egyik barátjának fiatal rokona jött Lévára látogatóba. Ezt jóízű tréfára használta fel Juhász társasága. Ugyanis: ő vállalkozott a repülő angol szerepére.

Juhászt már napközben előkészítették arra, hogy este a kertben egy angol azzal fogja magát produkálni, hogy egyik fáról a másikra repül. Az előadásra nagyszámú közönség gyűjt össze. Elérkezvén a program ideje, az angolnak maszkirozott fiatalember megjelent a kertben és úgy mozdulataiban, mint beszédében hiven utánosta a törölmet-

ünnepélynek nagyban való emeléséért. A felkészült hosszabb toasztjában megemlékezett ama hamisítatlan baráti szeretetről, amely rég időktől fogva őket egybefűzi, amit alkotásai s fáradságát nem ismerő papi működése csak szorosabbá tesz. A nagy alkotások és a munka emberére emelte poharát.

* * *

Az a meghatottság, ami ez ünnepély alkalmával uralt — amikor a munkájában megöszült s tisztelgetésként demló férfúf áradó szélainak s küzdelmeinek gyümölcsét szemlélhettem — csak egy óhajt kelthetett bennem: Még több ily munkás és áldozatkész embert adj Istenem és miénk, keresztény magyarok a jövő, mert az az ifjúság, amely ilyen iskolákban nevelkedik, nemcsak jó keresztény, de a hazának hű polgára is lesz, mert jó magyar is lesz!

Molnár Sándor.

Munkásházak építése.

Nagy szó az, ha valaki elmondhatja magáról: Ne em saját hajlékom van! Mert nemcsak a gazdagnak, de a földhöz ragadt szegény embernek is leghőbb vágya, megteremteni magának az édes otthonát. Nem baj, ha akármilyen kicsiny kis nádfudeles viskó is ez az otthon, csak a sajátjának mondhasza.

Jóleső érzés tudni azt, hogy ebben az otthonban fürkésző idegen tekintetek nem háborgatják az embert, hogy ott nem kell folyton háborút viselni civakodó szomszédokkal, hogy zsembe házmester nem fojtja el a gyermekei ajkán a vidám kacajt, mogorva háziúr nem srófoja fel a házbéret. Nem, a saját otthonunkban a béke és megelégedés útott tanít. Ezért van igazam az angol szólás-mondásnak, hogy az én hazam, az én várom. Egy barátságos otthon minden várnál, minden erősegnél többet ér.

És sajnos, a mai nehéz viszonyok között kevés szegény ember mondhatja el magáról, hogy neki van ilyen vára. Sőt mint naponta látjuk, igen sokan már egyáltalában nem találnak otthonat ebben a hazában s valahol tengerentúl akarják azt feltalálni. A hatóságok és az állam látják a nép siralmas helyzetét, s egymást támogatva, igyekeznek a bajon segíteni.

szett angliust. Egy-két pohár bor elfogyasztása után levetette a kabátját és cipőt, felmászott az egyik fára és háromszor utánosta a kakuk hangját. Amint a kakukozás megszűnt, a társaság egyik tagja azt mondja Juhásznak:

— No, Laci bátyám, vigyázzon! Most fog az angol a másik fára átrepülni. Nézzen csak oda!

A jelzett irányban a fák csakugyan erősen megrázódtak, de Juhász az angol repülését nem látta, — aminthogy a többiek sem látták, — de a fák mozgásából csakugyan elhitte, hogy az angol a másik fára repült át. A következő percben a kert ellenkező irányában halatszott a kakukolás s az így ismétlődött még egymásután 20—25-ször.

Enek az a rövid magyarázata, hogy a tréfa rendezői már előre elhelyezték a fákra egy-egy embert. Ezek azután a vett utasítás szerint alaposan rázták a fákot és sorrendben végezték a kakukolást.

Előadás után a repülő angol, hogy esetleg el ne árulja magát, csak rövid ideig maradt a kertben.

Másnap természetes formájában jelent meg közöttük és Juhász a bemutatkozás után így szólott hozzá:

— Kár, hogy már tegnap nem volt itt, kedves öcsém! Nagyon érdekes előadást mulasztott el. Egy angol azzal produkálta magát, hogy úgy ropdesett egyik fáról a másikra, akárcsak valami vészott szarka.

Egyik hatásos eszköz a szegényebb néposztály helyzetének javítására az, hogy lehetővé tessék neki az otthon megszerzését. Munkásházakat építtetnek, amelyekben aránylag csekély teher mellett a munkásokot állandó és saját otthonát talál. Kár, hogy az illetékes tényezőknek csak gyenge anyagi eszközök állnak rendelkezésére, minek következtében az áldásos intézmény előnyeit egyelőre csak kevesen élvezhetik.

De azért, ha csendben is, a munka mégis serényen folyik. Biharban háromszázötven munkásház felépítését tervezték, s a nyáron már a fele el is készült. Orosházán, Békéssámszonban, Nagyszénáson, Eudródon, Mezőberényben és Dobozon most is javában folyik a munka, úgy, hogy még a tél előtt a tervbe vett többi munkásház is felépül.

Békésvármegye újabban 500 ezer koronás kölcsönt vett fel munkásházak építésére. Darányi földmivélségi miniszter is jelentékeny támogatásban részesítette az ügyet, amikor a munkásházak kölcsönének törlesztésére szolgáló 2 százalékos kamatterhet tércája terheire elváltatta mindaddig, ameddig a kölcsön fennáll. Együttal kijelentette leiratában, hogy a munkásokot otthona megszerzését minél inkább könnyíteni óhajtván, a munkásházak építése folytán keletkezett utcák és terek vételárának törlesztését tércája terheire eszközölheti, valamint a tervezési, felosztási és egyéb mérnöki költségeket is elváltálja. Ezen költségek fedezésére Békésvármegye alispánja kezébe huszezer koronát utaltványozott.

Megemlítjük, hogy legközelebb Orosházán 22, Samszonban 18, Nagyszénáson 28, Eudródon 25, Mezőberényben 12 és Dobozon 17 munkáscsalád vonul be saját hajlékába.

Örömmel látjuk, mint épülnek a munkásházak országwide; de még nagyobb örömmel tölt el az a tudat, hogy Léva városa is a megvalósulás stadiumába juttatta a munkásházak ügyét. A jövő hónap első napján kerül közgyűlési határozatra a sor, s mi büszkékké leszünk a határozatra, mert — mint halljuk — egyhangú lesz.

Különlék.

— **Mária-Magdolna főhercegnő keresztelése.** A királycsalád hűs napjánában szept. 14-én keresztelték meg József kir. herceg és Augustia kir. hercegnő asszony legifjabb — nyolc napos kis leányát. A kis

Azt szokták mondani: Tréfa az élet fűszere. Ami jó öregünknek még bőven kijutott ezen fűszerből, mert a tréfák az ő idejükben napirenden voltak. A jó barátok felváltva részesültek a felütetésben. És a megtréfált nem is mert nehezteni érte, mert ha ezt észrevették rajta, még erősebb csínyvel viszonzották dühözését. S ha talán valakinek rosszul esett a keményebb becsapás: gondolt és nyelt egy nagyot, de amellet halgatott, jó arcot vágott hozzá és azon törte fejét, hogy a kölcsönt kamatostól visszaadja.

A mostani nemzedék — sajnos — ritkán élvezi az élet fűszerét. Mi azokat a régi tréfákat, amelyek egykor csakugyan megfűszerezték öregapánk életét, kedélyesekké és vidámakká tették napjainkat — ma vastagoknak, durvának és sertőknek találjuk.

Miert? Erre az egyszerű felelet, hogy idegesek és ebből kifolyólag túlszékenyek vagyunk. Nem ismerjük és nem értjük meg a jóízű tréfát s abban, sőt igen sokszor egy félreértett vagy rosszul magyarázott szóban elég anyagot találunk a hosszú és gyűlöletes haragra, hírlapi kirohanásokra, a kardok összemérésére és a pisztolyok durrogatására.

Azért hát ne vegye rossz néven tőlünk, öregektől, a mai fiatal nemzedék, ha a régi, jó időket emlegetjük!

Vége.

kir. hercegnő a kereszttségben *Mária-Magdolna* nevet kapott. A keresztanyai tisztet az újszülött nagyanyja, *Gizella* kir. hercegnő asszony töltötte be. A szertartásnál *Klotild* kir. hercegnő asszony helyettesítette őt. A keresztelést Vay Péter gróf szentmártoni apát, apostoli protonotárius végezte díszes papi segedlettel. A keresztelés befejezése után Vay Péter gróf beszédet mondott, amelyben annak az óhajának adott kifejezést, hogy a kisded hercegnő újabb kapcsolatot alkosszon a fenséges családdal és a haza közt.

— **Az izraelita nagyünnep**ek 16-án és 17-én ünnepelték izraelita polgártársaink az új évet, egyik legnagyobb ünnepüket. Az óhit számítás szerint az 5670-iki évbe lépnek most. E két ünnepnapot csak úgy, mint a 25-én tartandó hosszúnapot régi hagyományos fénytel és ájtatossággal szokták megtartani s még azok is, kik egyébként levetették megukról a szertartások faszélyező béklyóit, felkeresik ilyenkor Isten szent házáat.

— **A Léva-vidéki R. Kath. Tanító-egyesület választmánya** Bathy László prépost-plébános elnökségével f. hó 16-án ülést tartott, melyen a Zselizen tartandó közgyűlés napjain október 7-ét tűzte ki. Tárgysorozatát pedig a következőképpen állapította meg. 1. Elnöki jelentés. 2. *Kriek* János, A télek fogyatékoságáról. 3. *Veszeli* István, Tekintély a társadalom alapja. 4. *Bathy* László, Iskoláinknak tanszerekkel való felszereléséről. 5. Penzár megvizsgálása. 6. Nehai Dr. Hámos Péter kir. tanfelügyelő és Lulicsak Izidor volt verebélyi esperes-plébános feletti emlékezés. Tartják: Tokody István tanító és Kraffszky József esperes-plébános. 7. A beérkezett indítványok tárgyalása. 8. Tisztkar megválasztása. A közgyűlés után 2 $\frac{1}{2}$ órákor társasébed, melyre levelezőlapon jelentkezni lehet *Jaross* Ferenc társelnöknei. Egy teríték ára 2 kor. 40 fill. Igen tartalmas és tanulságosnak ígérkező közgyűlésre tisztelettel meghívotnak a tanügyi munkáit és a tanügyi barátait.

— **„Én tudok magyarul“.** Az aranyosmaróti kir. törvényszéknek lopás miatt több cigányt adott át a csendőrség. A tanúk kihallgatása a minap ment végbe. A berekajárakattól töltek érkeztek ki a bírő. Volt közöttük egy 11 éves iskolagyerek is, *Grausz* Lukács. A bírő őt is töltek szólította meg. A fiú a válasz helyett ezt a kijelentést tette: „*Kérem én tudok magyarul“.* A kellemesen meglepett bírő aztán magyarul beszéltette el a látottakat és hallottakat. A jól teljesített kötelesség öntudata méltán töltheti el a derek berekajári tanító lelket.

— **Uj állami iskola.** Barsvörösvár község, ahonnan a gyermekek eddig Nevedre jártak iskolába, az elemi oktatás céljaira állami iskolát építtetett. A modern iskola-épület átvétele a közérz. részéről e hó 9-én ment végbe *Nedeczky* Vince járási főszolgabíró jelenlétében.

— **A magyar állam önállóságát** és a „közös“ külképviseletnél fennálló „paritást“, a magyar törvények semmibe vételét fényesen igazolja a városhoz érkezett német nyelvű értesítés, melyet a „császári és kir. osztrák magyar főkonzulátus“ Bérlinből küldött *Tóth* István helybeli kántor tanító ügyében; aki egy biciklit rendelt valami berlini cégtől, de a vételár előlege beküldése dacára a megrendelt áruhoz nem tudott hozzájutni. — Ezt a német nyelvű levelet a magyar állam németországi külképviseletje Budapestre a belügyminiszteriumba küldte be, hogy kézbesítesse a fölnek; a magyar belügyminiszterium a német meghagyást teljesíti is, lefordítja a német levelet magyarra és pedig szörnyű magyarsággal és elküldte azt „*Nyitra vármegye“* A spanyajához, hogy azt kézbesítse — *Lévan* *Tóth* Istvánnak; — onnan került most ide az a díszes okmány, mely önálló Állami voltunkat oly fényesen igazolja! De igazolja azt is, hogy a magyar belügyminiszteriumban — dícsértére rossz németek vannak — fordítani nem épp n jól tudnak, — azonban, hogy Magyarország földrajzával és politikai hatóságai beosztásával is hadi lábon vannak, ez meg kellett bennünket! (Baküdetet!).

— **Jégverés.** Hatalmas fellegor-nyosultak mult vasárnap városunk felett

Vésztojáslóan kavargtak a sötét felhők közt a szürke, füstgomolyoszerű áramlatok. Mi elkerültük a szerencsétlenséget; de a szomszédos községek szőlőjét, gyümölcsöt tönkretette a jégverés. Különösen Ujbars és Koszmály lakcsai szenvedtek nagy károkat. Jelentékeny jégkár volt még Szőlőson, Csejkon s más közeli községekben.

— **Triász-térkép.** Az osztrák Raicharthban Bosznia és Hercegovina annektálásával egyidejűleg Liechtenstein Alajos herceg a triászt ajánlotta, mely szerint az osztrák magyar déli szlávok megvigasztalására Bosznia, Hercegovina, Dalmát-, Horvát- és Tótorozságot Krajna, Kariuthia, Stájerország, Görz és Gradiska, Trieszt és Szilésziát együtt véve Illyria királyságnak nevezné, — egy tulajdon magyar birodalomba Horvát- és Tótorozság helyett Gácsországot, Szilésziának és Bukovinának lengyel részét venné és végül egy tulajdon német birodalmat kereshetne ki. Ezt a bizser gondolatot is Hanau Henrik nevű atyafi már rajzban is szemléltetővé teszi, mely munkájának a habsburgi monarchia triászterképe címe adta.

— **A világ vége.** Több lap foglalkozott egy amerikai vallás-alapító jóvondóé sével, mely szerint a világ végének szept. 15.-én este 10 óra 20 percek (a másodperceket nem mondta meg!) kellett volna lennie. A megjövendölt határidőnek vége, de a világ áll tovább.

— **Korpótlék.** Sós Simon lévai izr. tanítónak a vallás- és közoktatási miniszter a 200 koronás ötödévi korpótléket folyósította.

— **Ingyenes tejmunkásképző tanfolyamra** hirdet pályázatot a csakóvári m. kir. földmivesséskola igazgatósága. Bővebb felvilágosítást ad az érdeklődőknek a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatala. A kisbéri m. kir. ménésbirtok igazgatósága az 1909. évi november 1.-én kezdődő egy éves tejmunkásképző tanfolyamra 8 (nyolc) ösztöndíjas helyre pályázatot hirdet. A tanulók ingyenes ellátásban, ételmezésben, ezenkívül kisebb kiadások fedezésére havi 6 (hat) korona munkadíjban részesülnek. A felvételi feltételeket a Nyitramegyei Gazdasági Egyesület titkári hivatalában (Nyitra, II. Tóth-Vilmos utca 20 sz. I. em.) lehet megtudni.

— **Uj plebános.** Bars-Bessére — mint értesülünk — *Haris József* fővárosi hitoktatót nevezte ki a herceggímás plebánosnak. Az új plebános évekkal ezelőtt rövid ideig lévai kaplán is volt.

— **Hivatásos rabló.** *Puskár József* 26 éves, 3 polgári osztályt végzett, kvalifikált börtöntöltelék e hó 1.-én megszökött a pozsonyi törvénytelti fogházból, hol lopás miatt 6 évre volt elítélve. Azóta 7 rendbeli betöréses lopást követett el. Hétfőn (e hó 13.-án) éjjel 2—3 óra között *Kiszéfalva* községben lopást kísérelt meg. *Gorsilicz János* csendőr tetten érte. A tolvaj szembe szállt vele, előrántotta forgópisztolyát és a csendőrre hasba lötte. A sebesült Budapestre szállították, Puskár pedig folytatta útjait Kiszéfalva, Garamröven és Zólyom megye több községében. Legutóijára az alsószecsei fogyasztási és értékesítő szövetkezetet törte fel és rabolta ki. Pénteken a lopott pénzzel Párkányánára iparkodott, *Császár Lajos* csendőrmester és *Oprava Peter* csendőr azonban a zseizi anomáson elfogták és Lévára bekísérték. Itt a csendőrök elől megugrott; de a Schoeller-parkban elfogták. Most Kiszéfalva vallatják a haramiát.

— **„Az új magyar gyógyszerkönyv.** A m. kir. betűgyminiszter 1910. január 1.-vel lépteti életbe a harmadik kiadású új magyar gyógyszerkönyvet. Minket annyiban érint közelebről, hogy ez a kormány-kiadvány hivatalos gyógyszerül felvette *Sztankay Abu dr. báti gyógyszerész, magyar, osztrák és német birodalmi szabadalmat nyert készítményét, Hontvármegyeről Honthinnak nevezett keratinált cservasav fehérnyét.*

— **Egybekelési ünnepély.** *Miklóssy Vilmos* és *Klacsmanyi Géza* f. evi október hó 3.-án tartják egybekelési ünnepélyüket.

— **A tenger kiszérlőgése.** Ezenként 4 1/2 méter vízreteg elvezetést okozza s így a 337 1/2 millió négyszektelméternyi területű tengerekből 1518 1/4 millió köbméter vagy

20,375 milliárd mázsa sulyu viztömeget von el a napsugár évente. Ezt kell a folyóknak és az esőknek kipótolni.

— **Régi magyar levél,** mely Léván kelt 1583. évben. Bortékaán így szól: *Magnifico Domino Petro Zay de Csemer Domino et fratri mihi temper carissimo.*

Szolgálatom irom kegyelmednek mint uramnak bátyámnak; kívánom istentől jó egészséget. Magamföli azt irhatom kegyelmednek: egybéképen jó egészséggem vána csakhogy az kegyelmed Karolyát (karvaly) tanítom, abban vagyok nyughatatlan, mert éjtélég én magam hordozom, éjfelután Horváth, Tudom, hogy kegyelmed ide atta vána köcsön az ölvét, odaattam vána kegyelmednek az Karolyt érette, az kit elhozhat. De bizony mint Peti és Miska, ha mind feleségestől hordozták vána is, nem lehetnének szorgalmatosabbak rajta, mint mi vagyunk. Im már csak kegyelmedtől várok, hogy izenjen kegyelmed: azonnal mentén megyek fűrészni, mert én itt immár annyit hazuttam, hogy mihely akarom, azonnal haza becsatnak a sok per miatt. — Azért kegyelmednek nyolc dinnét küitem asszonyom éngyommal az én kertemből, kegyelmednek könyörögtem vala otthonlétemben, hogy kegyelmed ide atta vána az kegyelmed szekeres lovait, bizony nem bánt-nám kegyelmedet, de tudja kit, hogy az szegénységnek most sok doiga, vagyon, mert itt benn sem búzám, sem zabom sincsen.

Meghattam Szachalnak, mihent kegyelmed az lovakat ideadja, azonnal beküldje, vagy haragszik kegyelmed, vagy nem. Most többet nem irhattam kegyelmednek; ha kegyelmed parancsolja, hogy haza menjek, bővebben szólok kegyelmednek. Kegyelmed asszonyomnak anygomnak mondja szolgálatomat; kegyelmednek most azért nem akartam több dinnét küldenem, mivel hogy várom az kegyelmed szekerit; akkor kegyelmednek többet akarok küldenem. Az minemő levél felől szóltam vala kegyelmednek, az Kelecsényi levele felől, kegyelmed keresse meg és kügye be, mert most jó módom vána benne. — Isten tartsa meg kegyelmedet minden jászai. — Ez levél köit Léván sz. Anna asszony-nap után való vasárnap, 1583 esztendőben. — Kegyelmednek alazatos szolgálja és öccse *Zay Lörinc.* — Közi *Konya József.*

— **Halálos veredés.** E hó 13.-án éjjel telefon után értesítették a zseizi csendőrfőnököt, hogy *Tamás Jónás* garamszentgyörgyi 52 éves gazdát nagysárában este 8—9 óra tájban agyonütötték. A járőr még az nap kiderítette az esetet, mely a következő: *Hainus Pál* 54 éves, nagysárái béres, az nap Garamszentgyörgyről töreket szállított a Nagysárá közelebe az országúton találkozott *Tamás Jónás* szekerével, amelyen a gazdán kívül ennek *Gyula* nevű fia, idb. *Tamás Gyula* és *Magyar Jónás* úttek, akik közül *Magyar Jónás* a lovakat hajtó ifj. *Tamás Gyula* kezéből az ostort elkapta s azzal egyet *Hainus* ökreire, egyet magára *Hainus Pálra* ütött. Erre *Hainus* leszállott a szekeréről és *Tamásék* után ment, akiket a nagysárái korcsma udvarán talált s őket kérdőre vonta a bántalmazásokért. Erre idősebb *Tamás Gyula* azzal a szavakkal, hogy még nem volt elég, torkon ragadta *Hainust*, többször megütötte s az országot kövezetehöz vágta, mire a többiek is neki estek és a csizmasarokkal megrugdosták úgy, hogy a súlyosan megdőült ember alig tudott haza vándorolni. Othon a majorban fiának *Hainus Dömök*osnak elpanaszolta az esetet, mire az egy doronggal a nagysárái korcsma udvarára ment s ott egy cigánylánytól megtudakolta a *Tamásék* kocsját s ott a kocsi mellett álló *Tamás Jónást* a doronggal úgy ütötte fejbe, hogy meghalt. A gyilkos suhancot elfogták s a bíróság fogházába szállították.

— **Halász estély.** 1909. szeptember hó 19.-én Léván, *Konacy-u* csaban, a jóhírű *Lutovszky-falé* „Népi-gazd”-vendéglőben tancmúltsággal egybekötött halász-estély lesz. A kitűnő hal-ételeket *Mészáros Lajos* halászmester készíti, *Belépti-díj* személyenként

40 fill. Kezdeté d. u. 4 órakor. Rossz idő eadétevi zineses ponyvárról gondóskodva van.

— **A F. M. K. E. köréből.** *Rasskó* Timót, a Népbank igazgatója a F. M. K. E. központi könyvtárának 9 kötet könyvet ajándékozott. — *Klein* Ferenc vendéglős és *Blaskó* József könyvkötő a szigeti népiünnepély jóvödelméből 8 koronát adtak a F. M. K. E. céljaira. — *Póstyéni ifjusági könyvtár.* A F. M. K. E. által létesített póstyéni ifjusági könyvtár, mely az izraelita népiskolában van elhelyezve, a január-júliusi félévben 68 gyermek (közülük 12 nem tanuló) olvasta, akik 656 kötetet vettek igénybe. — *Grünfeld* Miksa szeszgyáros (Bpest), *Langmähr János* kir. pénzügyi felügyelő utján, 6 koronát adományozott a F. M. K. E. nek. — *A D. M. K. E.* követi a F. M. K. E. példáját, Programjába fölvette az idegenjüku tanoncok közetítését magyar vidékre, magyar iparosokhoz, amivel a F. M. K. E. már negyedik éve foglalkozik.

Közönség köréből.

Köszönetnyilvánítás.

Az első magyar általános biztosító társaság lévai főügynöksége újabbau tíz koronát volt szives hozzánk juttatni a sport-telep parkozási költségeire. Fogadjja ezuton hálás köszönetünket.

A lévai sport egylet elnöksége.

Búcsúszó.

Léváról történt eltávozásom alkalmával, mindazon jó barátaim és ismerőseimnek, kiktől az idő rövidsége miatt személyesen el nem búcsúzhattam, ezuton mondok szives „Isten hozzátot” és kérem tartsonak meg továbbra is szives emlékezetükben.

Suhajda János,

„Bolemau gyógyszerész”
vot gonádnoka, Grszent-
benedeki gyógyszerész.

Irodalom és művészet.

A Budapest ajándéka évről-évre nagyobb feltűnést és érdeklődést keltenek az újságolvasó közönségnek és ezekkel szaporítják az előfizetők számát. Ennek ellenében a Budapest azon fáradozik, hogy még mindig szébbet, jobbat, érdekesebbet adjon és bizonyára szencziácioszamba fog menni, amit a Budapest előfizetői a következő újvevre kapnak. *Kossuth Lajos Emlékalbum* lesz a címe ennek a dizsalbumnak, melyhez hasonló eddig nem jelent meg a könyvpiacón. Irni fognak bele azok, akik szemtanúi voltak annak a tusának, amit a nemzet atyja élete utolsó pillanataiban vívott és akik előmozdító voltak annak a nemzeti kultusznak, amellyel kirihathatalanná tettek minden magyar szívéből a nemzet atyjának örök emlékezetét. A vaskos kötetet számos színvonalu kép és illusztráció fogja díszíteni, külső kiállítás tekintetében igyekezni fog még az eddigieket is felülmúlni. A *Budapest* egybékent a nagy lapok között kiváló helyet foglal el, minden rovata érdekes, előkelő összekötetéseinek fogva hírei gyorsak és megbízhatók, szóval a legmagasabb igényeket is kielégíti. Mutatványszámot ingyen küld a Budapest kiadóhivatala, Budapest IV., *Sársanyu-u*-ca 3. szám.

Az ikervaito eke és használata. A hegyvidéken gazdákodók körében regóta ezertt hiány egy olyan váltó eke, mellyel köves, meredek, hegyes-völgyes földet is meg lehet szantani és megis könnyű, olcsó tenat a kisgazdák is beszerezhetik. *Enesi Dörner* Bela az edelyreasi miniszteri kirendeltség szakelyudvarnelyi intézője az ikervaito eke és használata címmel most megjelent 2 1/2 iv terjedelmű kis füzetében — mely gazdasági tanulmány címet is viselheti — egy olyan eket ismertet, mely a kívánalmaknak is megfelel. amint a szakértői nyilatkozatokból látjuk, a gazdák az eket nemcsak szantóföldöken de szőlőhegyekben is használják. — A füzetben a szerző leírja a hegyvidéki szántás nehézségeit és hibait és ismertetvén az ikervaito eke szervezetét, tisztá abrak és világos magyarázatokkal kioktat az eszköz kezezesére és használatára, miközben közli a gyakorlati gazdák szakveleményeit is. — A füzet gazdasági vonásai miatt a hegyvidéki gazdák részere sok tanulmányt nyújt. — Szerző a füzetet 50 fillér (bejegyzésekben) beküldése ellenében az érdeklődőknek megküldi.

Hivatalos közlemény.

5661/1909 szám.

Hirdetmény.

Léva r. t. város képviselőtestülete 5294/1909 számú határozatával a Kabina-féle földterület részlet elidegenítése, esetleg a Kherndl-féle földből bizonyos területnek temető céljaira való átadása ügyében tartandó érdemleges tárgyalás végett az 1886. évi XXII. t. c. 110. §-a értelmében 1909. évi október hó 1.-ső napjának d. u. 4 órájára közgyűlés összehívását rendelte el s azon ügyben akkor fog határozat hozatni.

Midőn ezt közhírré teszem, azon közgyűlésre a képviselőtestület tagjait a helyen is meghívom.

Léva, 1909. évi szeptember hó 17.-én.

Bédogh Lajos
polgármester.

4039/1909 szám.

Hirdetmény.

A Léva városi legtöbb adófizetők 1910. évi névjegyzékének kiigazításával megbízott küldöttség f. évi szeptember 20 és 21 napjain mindkét alkalommal reggeli 8 órától déli 12 óráig és délután 2 órától 5 óráig terjedő időben a városház tanácstermében fogja nyilvános üléseit megtartani.

Mindazok, kik a névjegyzékbe való fölvetésre igényt tarthatnak érdekelteknek tekintetnek, s mint ilyenek a küldöttség eljárása alkalmával érdekeik megóvása végett a küldöttség előtt megjelhetnek s erről ezen hirdetmény után értesítetnek.

Léva, 1909. évi szeptember hó 12.-én.

Bédogh Lajos,
polgármester.

Lévai piaciárak.

Bovátvezető: Kónya József rendőrkapitány

Buza 10.-mássánsként 26 kor. 40 fill. --
26 kor. 60 fill. Kétszeres 24 kor. 40 fill. 24 kor. 60 fill. --
Rozs 18 kor. -- fill. 18 kor. 60 fill. --
Árpa 13 kor. 60 fill. 14 kor. 60 fill. Zab 14 kor. 20 fill. 14 kor. 40 fill. --
Kukorica 12 kor. -- fill. 16 kor. 80 fill. --
Lencse 23 kor. 60 fill. 23 kor. 80 fill. --
Bab 16 kor. -- fill. 17 kor. -- fill. --
Köles 20 kor. -- fill. 21 kor. -- fill.

Vetőmagvak 100 kilónként: Vörös lóhere természetűtől arankamentes 135-140 Vörös lóhere, kis arankás 105-110 Vörös lóhere, nagy arankás 105-110 Luczerna természetűtől arankamentes 175-180 Luczerna, világos szemű arankás 140-144 Luczerna, barnás szemű 115-120 Biborhere 42-44 Baltaczin 32-34 Muharmag 20-22

1809 kj. szám.

Hirdetmény.

Bakabánya község előjárósága Hontvármegye Árvaszékének 7202/1909 számú megbízása folytán, ezen Árvaszék mint gyámhatóság jóváhagyásának fönntartásával — néhai Rosenberger Lajos és neje hagyatékához tartozó, leltárilag 5599 koronára becsült rőfösáru és fűszer üzletet szabadalku igazán eladja. — Jelentkezni 15 napon belül.

Bakabányán, 1909. szeptember 12.-én.

Az előjáróság.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzései.
1909. évi szept. hó 12-től 1909. évi szeptember 19-ig Születés.

A szülők neve	A gyermek neve	A gyermek neve
Kaszás Károly Vojner Mária	fiú	Erosó
Uhnák Mihály Klincsek Mária	fiú	Mihály Pál
Fischer Ábrahám Löffler Rezső	fiú	Sándor
Kosztolányi Alajos Legát Mária	fiú	Kálm. Tiv.

Házasság.

Vőlegény és menyasszony neve	Vallása
Buchinger Miksa Kohn Mari	izraelita

Halálozás

Az elhunyt neve	Kora	A halál oka
Molnár Margit	11 hó	Tüdőgyulladás
Kovács Julianna	2 éves	Tüdőgyulladás
Vodnák Mária	16 hó	Tüdőgyulladás
Kulavi Mária	22 hó	Kanyaró
Bóu M. Sztribula V.	39 éves	Agyhártagyull.

Nyilttér*)

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Enyhe, oldó háziser mindazoknak, kik emesztési zavarokban és az illő életmód egyéb következményeiben szenvednek.

Egy eredeti doboz ára 2 korona.

Vidéki gyógyszerárakban kérjük Moll készítményeit.

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

Fajdalm csillapító és erősítő **bedörzsölés**, elismert, régi jóhírnevű háziser szagattatás és hűlésből származó mindenemű betegségek ellen.

Eredeti üveg ára kor. 2

Kapható minden gyógyszerárban és drogeriában.

Főszétküldési hely MOLL A. gyógyszerész. Cs. kir. udv. szántó, Bécs, I. Tuchlauben 9.

Sajat termésből kis üstön főzött kitűnő minőségben

Seprő és törköly-pálinka

Hektoliterenként 140 koronaért
Literenként 1'60 filléret

Sárga baroczk-pálinka

Literenként 5 koronaért.

Kapható Leván

HOLLÓ SÁNDOR
pincéjében.

Eladó kalyhák. Masdinger féle Köt. jó karban levő kalyha eladó. Megtekintető B. roszáján, Nyitrai János tanítónál.

Géplakatos inasok felvételnek Knapp Zsigmond géplakatosnál Léva, Bathy-utca Ureid féle házban.

Fodrásznő

1909. évi szeptember hó 1-től elfogad házhoz eljáró fésülést. A helybeli n. é. uri hölgyközönség nagybecsű pártfogását és megkeresését kéri levelezőlapon az alanti címre **Szanyó Mária** fodrásznő Leván Kálnai-u. 29.

Bérmálás.

Tisztelettel értesitem a n. é. közönséget, hogy bérmáláshoz alkalmas

ajándék tárgyak, úgymint arany, ezüst és nickel órák, továbbá arany és ezüst láncok, függők, gyűrűk, nyakláncok, függelékek, amolettek és mindenemű ékszertárgyak a legnagyobb választékban, mélyen leszállított árban kaphatók.

Ajándék-tárgyak már 1 K.-tól feljebb.

Steiner Sándor,
órák és ékszerész
Leván Főter.

Alkalmi vétel!

Mélyen leszállított ár!

BAZÁRBAN

Alant felsorolt árak beszerzési áron kiarsittatnak.

Mindenemű játékműk.	Kötények,
Harisnyak,	Keztyűk,
Uzsondragok,	Gallérok,
Trikók,	Kezelők,
Bőraruk	Nyakkendők,
Fésűk,	Legyezők
Fog- haj. bajusz- és ruhakefék,	Szappanok

Tüzifa hasáb és aprítva,

porosz kőszén és pirszénrendeléseket elfogad és házhoz szállit

Braun József és fia.

Iroda: Honvéd-utca Wertheimer-ház.

Könyvkereskedésünkben

TANULÓ FELVÉTELEK

Csakis néhány gimn. osztályt végzett ifju vétetik fel. Nyitrai és Tarsa.

Fürdő és jégpálya.

A lévai uradalom tulajdonát képező **fürdő és jégpálya** f. év október hó 1-től bérbeadó. Bővebb felvilágosítással szolgál az uradalmi központi iroda.

Zsák kölcsönző ad kölcsön zsákokat, úgy helyben mint vidékre, valamint új ponyvákát és zsákokat is jutányos áron elad *Ungár Adolj Léva, Kohári utca.*

Kristálylimonádé

a citrom alatrészéből por alakban előállított készítmény megfelelő mennyiségű cukorral együtt limonádé előállításához.

Viz hiányában

szárazon a szájba véva kitűnő szomjúság csillapító.

Utazásoknál

Kirándulásoknál

Sport-kedvelőknek
Turistáknak

kitűnő szolgálatot tesz.

Egy 1 kg-mos doboz ára 3 K. 60 f.

Egy 1/2 kg-mos doboz ára 1 K. 90 f.

Egy 1/4 kg-mos doboz ára 1 korona

Egy adag csomagolva, ára 6 filler.

Az állandó limonádé fogyasztókra nézve előnyösebb ha 1/4 kg-os, 1/2 kg-os, de különösen ha 1 kg-os dobozt vesznek.

Törvényileg védve! — Ügyeljünk a védjegyre!

Kapható minden fűszerkereskedésben

Készíti **Kertész Ernő,**

gyógyszerész Szabadkán.

Fényképészeti cikkek!

Kerékpár és alkatrészek!

Kern Testvérek Léva.

Ajánljuk dúsán felszerelt vas-, fűszer és csemege raktárunkat a közeledő időnyre.

Kévekötel

a legolcsóbb árban.

Gabona zsákok,
ponyva, gépszij,
mindennemű

gép- és technikai cikkek,
olajzsiradé,
cement, kátrány
carbolineum,

és
gazdasági felszerelések,
nickel s mandememű zónácozott
vas edények,

Permetezők!

Dr. Aschenbrand-féle BORDÓI POR
kilogrammonként 76 fillér.

Motorbenzin — Dustless. — Fegyver és
lőszerekben nagy raktár. — BORSAJTÓ.

KÉK ÉS ZÖLD GÁLICZ,
kén, kék por, raffia hancs.
Linoleum padló lakkok,

ecsetek,

parkett mázak,

dusztasz pormentesítő olaj,
jégszekrények,
fagylalt gépek,

Fürdő kádak,

mérlegek,

mozsdó álványok,

vas- és sarga roz agyak,

Kénegezők!

Teljes konyha berendezés!

Varrógépek 5 évi jótállással!

Klein Sándor
órák és ékszerésznél
LÉVÁN.

Bérmaajándékok dús raktára.

Kiválóan alkalmasnak ajánlom a következő tárgyakat:

Leányok részére:

14 kar. arany gyűrű . . . 2 1/2 F-től felj.
14 . . . kereszt . . . 1 1/2 . . .
14 . . . függő . . . 1 1/2 . . .
14 . . . mellű . . . 4 . . .
14 . . . karperecz 8 . . .
14 . . . női óra 12 . . .
14 . . . nyakék . . . 7 . . .
Ezüst női óra . . . 5 . . .
Ezüst óra láncz . . . 1 1/2 . . .
Ezüst nyakék . . . 1 1/2 . . .
Aranyozott karperecz . . . 4 . . .
Ezüst olvasó . . . 4 . . .

Fiak részére:

14 kar. arany férfi óra 25 F-től feljebb
Ezüst óra 5 . . .
Nikel-óra 3 . . .
Ezüst láncz 1 1/2 . . .
14 kar. arany gyűrű 2 1/2 . . .
14 kar. arany láncz 15 . . .
Nyakkendőtű 1 1/2 . . .
Ingyombok 2 . . .

Millió háziasszonyok tisztitanak

Globus

Fém tisztítókivonatai

mely a legjobb fém tisztítószer a világon

Knapp Dávid,

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára Léván.

Piac téren — nagy kiterjedésű gépraktárom céljára
— ujonnan épült házamban nagy választékú

állandó gépkiallítás

van berendezve, melynek megtekintésére az érdeklődők közönséget — vétel kötelezettség nélkül is — mindenkor szívesen látom és szakszerű magyarázatokkal készséggel szolgálok

Hazai gyártmányú gépek

u. m. **HOFHERR** és **SCHERANTZ** féle gőzcseplő készletek, **GANZ** féle motorok minden nagyságban valamint minden e szakba vágó gépek és géprészek.

HA NINCS SZALMA, NINCS TRÁGYA.

Ez a veszély fenyegeti a gazdaságot az idén, amely pedig nagyon megsínyli az állati trágya hiányát, mert annak különösen fizikai hatását

a műtrágyák sohasem pótolják.

A szárított hizósertéstrágyával

kitűnő eredménnyel, jutányosan és biztosan pótolhatja mindenki a hiányzó istállótrágyát, ha ismertetést és ajánlatot kér a

BUDAPEST-KÖBÁNYAI TRÁGYASZÁRÍTÓGYÁR

Budapest, Schietrupf és Társa utcai Budapest, IX. Öllési-út 21. szám.

Nyomatott Nyitrai és Társa gyorsajtóján Léván.